

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Janusz Niczyporuk (sprawozdawca)

w sprawie z protestu M.M.,

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 18 maja 2025 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 czerwca 2025 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 2 czerwca 2025 r. (data prezentaty) M.M. (dalej: „Skarżący” lub „Wnoszący protest”) wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 1 czerwca 2025 r.

W uzasadnieniu protestu Skarżący zarzucił naruszenie art. 32 § 2 oraz 52 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 365 z późn. zm.; dalej: „k.wyb.”), poprzez ograniczenie przez komisję wyborczą oddania głosu na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania. Skarżący zarzucił nadto naruszenie art. 108 § 1 i 2 k.wyb., poprzez prowadzenie

agitacji wyborczej w lokalu wyborczym przez członków komisji za pomocą ubioru oraz możliwym naruszeniu art. 127 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez podejrzenie nieprawidłowości w korzystaniu przez wyborców z zaświadczeń o prawie do głosowania. W tych okolicznościach Skarżący uznał, że jego protest jest zasadny.

Państwowa Komisja Wyborcza w odpowiedzi na protest wyborczy wniosła o pozostawienie go bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na protest wyborczy wyraził pogląd o pozostawieniu go bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady wnoszenia protestów określone zostały w przepisach ogólnych Kodeksu wyborczego - art. 82 i art. 83 k.wyb. oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP, w przepisach szczególnych art. 321-324 k.wyb. Zgodnie z art. 82 § 4 k.wyb., protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, a zgodnie z art. 82 § 5 k.wyb., prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Natomiast zgodnie z art. 322 § 1 zdanie pierwsze k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Rozpatrywany w niniejszej sprawie protest wyborczy należało pozostawić bez dalszego biegu, ponieważ nie spełnia wymogów formalnych wynikających z art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 4 i § 5 k.wyb.

Odnosząc się do wskazanych wyżej regulacji prawnych Sąd Najwyższy stwierdza, że Wnoszący protest jako osoba niepełnoletnia, co wynika z podanego przez niego numeru PESEL, nie był ujęty w jakimkolwiek spisie wyborców sporządzonym w związku z wyborami zarządzonymi na dzień 18 maja 2025 r., ponieważ nie posiada praw wyborczych.

Jak zatem wynika z art. 82 § 4 i § 5 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu

wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, przewodniczący właściwej komisji wyborczej i pełnomocnik wyborczy. Inne podmioty nie są uprawnione do wnoszenia protestów przeciwko ważności wyborów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 listopada 2011 r., III SW 119/11; z 11 lipca 2019 r., I NSW 24/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 221/20; z 28 listopada 2019 r., I NSW 129/19).

Z powyższych względów, działając na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[r.g.]